

**EUROOPA MERENDUS- JA KALANDUSFONDI
PROJEKTI NR 811517780024
“ PÜÜGIVAHENDITE PARENDAMINE ”
TEGEVUSAUDIT
TOETUSE SAAJA: “FIE RAIMO PÄRN”**

ARUANDE KAVAND NR: 2018-017

13.02.2019

**Euroopa Liit
Euroopa Merendus- ja Kalandusfond**

KOKKUVÕTE AUDITI TULEMUSTEST

Auditi tulemus:

Auditi töörühm jõudis auditi toimingute läbiviimise tulemusena järeldusele, et toetuse saaja tegevus projekti rakendamisel ei ole olulises osas¹ vastavuses kehtivate õigusaktidega. Aruanne on märkustega, olulised² tähelepanekud.

Peamised tähelepanekud:

- Tähelepanek 1.1 Tehingu sõlmimise aluseks olev hinnapakkumus on võetud seotud isikult
- Tähelepanek 1.2 Taotlusele lisatud hinnapakkumused on näilised

Auditi tähelepanekud ning soovitused on detailsemalt esitatud aruande B-osas.

Tegevusaudit on läbi viidud kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud siseauditi (IIA) standarditega.

Tegevusauditi lõpparuanne avalikustatakse Maaeluministeeriumi koduleheküljel.

Täname auditeeritavat auditi läbiviimise ajal osutatud kaasabi, vastutulelikkuse ja koostöö eest.

Auditi lõpparuanne saadetakse:

Korraldusasutus

Sertifitseerimisasutus

Toetuse saaja

Koopia edastatakse:

Siim Tiidemann, Maaeluministeeriumi kalanduspoliitika ja välissuhete asekanter

¹ Auditi töörühm on teostanud auditi toimingud asjatundlikult ja nõutava ametialase hoolsusega. Auditi tulemusena antakse auditeeritud objekti kohta **põhjendatud kindlustunne**, võttes arvesse võimalikku auditi riski, et isegi suhteliselt olulised ebatäpsused võivad jääda avastamata.

² Olulised on tähelepanekud,

- mis omavad või võivad omada finantsmõju (sh mitteabikõlblikud kulutused),
- mis ei ole vastavuses kehtivate õigusaktidega ja mis takistavad või võivad takistada toetuse saaja projekti eesmärgipärast rakendamist;
- vahendus- / korraldusasutusele suunatud tähelepanekud, mis ei oma finantsmõju, kuid võivad viidata olulisele puudusele kontrollisüsteemis.

Väheolulised on tähelepanekud,

- mis ei oma finantsmõju;
- mis ei ole vastavuses kehtivate õigusaktide või auditeeritava sisemiste protseduurireeglitega, kuid mis ei takista toetuse saaja projekti eesmärgipärast rakendamist;
- mida on oluline esile tuua hea tava kontekstis.

Kinnitame lõpparuande 9 leheküljel.

Auditi eest vastutav isik:

Margit Krieger
Siseauditi osakonna juhataja,
Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi rakenduskava
auditeerimisasutuse volitatud isik

Auditi juht:

Ainika Ööpik
Auditi juht

A-OSA

ÜLEVAATLIK KOKKUVÕTE

1. Auditi objekt ja auditeeritud toetus

1.1 PROJEKTI ÜLDANDMED	
1.1.1 Meede:	Püügivahendi parendamise toetus
1.1.2 Projekti number:	811517780024
1.1.3 Projekti nimetus:	Püügivahendite parendamine
1.1.4 Toetuse saaja:	FIE Raimo Pärn
1.1.5 Toetuse saaja kontaktisik:	Raimo Pärn
1.1.6 Taotluse rahuldamise otsuse (otsuse muutmise) number ja kuupäev:	17-6/483 29.11.2017
1.1.7 Korraldus- või vahendusasutus:	Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet
1.1.8 Projekti kulude abikõlblikkuse periood:	29.11.2017-28.11.2018
1.2 AUDITI LÄBIVIIMISE INFO	
Alus:	<ul style="list-style-type: none">• Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus 1303/2013 artikkel 127 lõige 1;• komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 480/2014, artikkel 27;• kalandusturu korraldamise seadus § 17 lg 1 ja § 50 lg 2 p 2 (RT I, 05.12.2014, 1).
Eesmärk:	Hinnang Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi toetuse eesmärgipärasele ja õiguspärasele kasutamisele vastavalt komisjoni delegeeritud määruse nr 480/2014 artikkel 27 lõikele 2.
Auditi läbiviija(d):	<i>Ainika Ööpik (auditi juht)</i> <i>Margit Krieger (auditi eest vastutav isik)</i>
Auditi läbiviimise aeg:	10.09.2018 – 27.11.2018 (s.h. kohapealsed toimingud 15.11.2018)
Auditi ulatus:	<ul style="list-style-type: none">• projekti tegevuste elluviimise kontroll (erineva tõendusmaterjali kogumine ja vajadusel objekti/tegevuse kohapealne kontroll);• EMKF-i toetuse objekti tähistamise ning Euroopa Liidu osalusele viitamise nõuete täitmise kontroll;• toetuse saaja raamatupidamisdokumentide vastavuse kontroll deklareeritud kuludele;• väljamaksmiseks taotletud kulude, kuludokumentide, tasumist tõendavate dokumentide ja muude tõendusmaterjalide kontroll (kontrolljälg);• kulude abikõlblikkuse kontroll (vastavus EL-i ja Eesti abikõlblikkuse reeglitele);

	<ul style="list-style-type: none"> • avaliku sektori toetuse olemasolu ning selle väljamakse vastavuse kontroll määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 132 lõikega 1; • toetuse saaja ja tegevuse vastavuse kontroll rakenduskaava kehtestatud valikukriteeriumitele; • väljamaksega seotud tegevuste väljundite ja tulemuste saavutamise kontroll. 												
Valimi meetodika	Valimit pole moodustatud												
1.3 AUDITEERITUD KULUD													
1.3.1 Sertifitseeritud kulude üldkogum (kulude abikõlblik maksumus), millele antakse kuludokumentide põhjal hinnang:	11 588,19												
1.3.2 Toetuse väljamaksed (eurodes) ja väljamaksete kuupäevad	9270,55 eurot 28.05.2018 (KK 17-6/220)												
1.3.3 Toetuse saaja poolt deklareeritud kulude sertifitseerimise kuupäevad	31.07.2018												
1.3.4 Valimi suurus (eurodes, %)	11 588,19; 100%												
1.3.5 Tuvastatud mitteabikõlblikud kulud 9270,55 eurot (tähelepanek nr 5.2)													
	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2"></th> <th colspan="2">EMKF toetus</th> <th rowspan="2">Toetuse saaja omafinantseering</th> <th rowspan="2">Kokku</th> </tr> <tr> <th>EL-i osalus</th> <th>Eesti avaliku sektori osalus</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Mitteabikõlblikuks osutunud summa:</td> <td>6 952,91</td> <td>2 317,64</td> <td>2317,64</td> <td>11 588,19</td> </tr> </tbody> </table>		EMKF toetus		Toetuse saaja omafinantseering	Kokku	EL-i osalus	Eesti avaliku sektori osalus	Mitteabikõlblikuks osutunud summa:	6 952,91	2 317,64	2317,64	11 588,19
	EMKF toetus		Toetuse saaja omafinantseering	Kokku									
	EL-i osalus	Eesti avaliku sektori osalus											
Mitteabikõlblikuks osutunud summa:	6 952,91	2 317,64	2317,64	11 588,19									
1.3.4 Vea määr (%): 100%													

2. Auditi käigus teostatud toimingud

Audiitorid analüüsisid ja hindasid toetuse saaja juures toetuse eesmärgipärast ja õiguspärast kasutamist ja rakendamist.

Kohapealsete toimingute käigus toetuse saaja juures analüüsiti ja hinnati projekti tegelikku teostamist, projekti rakendamist kajastavat dokumentatsiooni, kulude abikõlblikkust, projektiga seotud raamatupidamise korraldust, omafinantseeringu olemasolu, hangete teostamise õigsust, väljamaksega seotud tegevuste väljundite ja tulemuste saavutamise kontrolli ning intervjueriti projekti rakendamisega seotud isikuid.

Täiendava kindlustunde saamiseks vahendusasutuses läbiviidud auditi toimingute raames analüüsiti ja hinnati projekti rakendamist kajastavat dokumentatsiooni ning toetuse taotluse ja väljamaksetaotluste menetlemist.

Auditi läbiviimisel lähtuti auditeerimisasutuse poolt väljatöötatud "Tegevusauditi käsiraamatus" kirjeldatud metoodikast.

3. Piirangud

Käesolev aruanne on koostatud sõltumatus ja objektiivsuse põhimõtetest lähtudes.

Kalandusturu korraldamise seaduse (RT I, 05.12.2014, 1) § 31 lõike 3 punktide 9 ja 10 alusel on toetuse saaja kohustatud osutama auditi teostamiseks igakülgselt abi ja andma õigustatud isiku kasutusse tema nõutavad andmed ja dokumendid. Eelnevast tulenevalt järeldavad audiitorid, et kõik auditi käigus esitatud andmed ning muu suuline ja kirjalik teave kajastavad projekti raames teostatud tegevusi korrektselt ja tegelikkusele vastavalt ning on piisavad projektidele hinnangu andmiseks. Täiendava, audiitoritele mitteesitatud/mitteteadaoleva informatsiooni korral oleksid audiitorite järeldused võinud olla teistsugused.

4. Järeloimingud

Toetuse saajal tuleb arvestada auditi aruande B-osas esitatud tähelepanekute ja soovitustega. Soovituste rakendamise osas teostab seiret ning viib läbi järeloiminguid korraldusasutus.

B-OSA

Tähelepanek 1.1 Tehingu sõlmimise aluseks olev hinnapakumuse on võetud seotud isikult (oluline tähelepanek)	
Kriteerium	<p>Meetme määruse § 5 kohaselt on mitteabikõlblik tulumaksuseaduse § 8 tähenduses seotud isikute vahel sõlmitud tehinguga kaasnev kulu ning § 6 lg 2 kohaselt ei või taotleja küsida hinnapakumust endaga seotud isiku käest tulumaksuseaduse § 8 tähenduses. Tulumaksuseaduse § 8 kohaselt on isikud omavahel seotud, kui neil on ühine majanduslik huvi või kui ühel isikul on teise üle valitsev mõju. Igal juhul käsitatakse seotud isikutena järgmisi isikuid:</p> <p>1) abikaasad, elukaaslased või otse- või küljjoones sugulased. Maksu- ja Tolliamet on antud seaduse sätet selgitanud oma veebilehel (https://www.emta.ee/et/registreerimine-ettevotlus/fuusilisest-isikust-ettevotjale/kasulik-teave/kes-seotud-isikud) järgnevalt:</p> <p>Isikud on seotud kui isik on teise isiku abikaasa, otsejoones sugulane, õde või vend, õe või venna alaneja sugulane, <u>abikaasa otsejoones sugulane</u>, abikaasa õde või vend. Otsejoones sugulased on ülenejad ja alanejad. Ülenejad sugulased on vanemad ja nende eellased, s.t kui üks isik põlvneb teisest, siis on nad otsejoones sugulased. Alanejad sugulased on lapsed ja nende järglased.</p> <p>Seega loetakse otsejoones sugulase abikaasat tulumaksuseaduse mõistes seotud osapooliks.</p>
Kirjeldus	<p>Toetuse taotleja on võtnud mõrdade valmistamiseks hinnapakumused FIE Rene Timmilt, Janrand OÜ-lt ning FIE Jaan Lahelt. 04.07.2017 tegi hinnapakumuse Rene Timmi, kes 20.11.2017 tegi parandatud hinnapakumuse 3 m kõrguse ääremõrra valmistamiseks, mille alusel tehing teostati. Alates 11.08.2017 on Rene Timmi taotleja Raimo Pärna jaoks otsejoones sugulase abikaasa ning seega seotud isik tulumaksuseaduse mõistes. Toetuse saaja soetas mõrrad Rene Timmilt, mistõttu ei ole mõrdade soetamiseks tehtud kulu abikõlblik summas 11 588,19 eurot.</p>
Järeldus	<p>Toetuse taotleja on võtnud hinnapakumused endaga seotud isiku käest tulumaksuseaduse § 8 mõistes ning toetuse saajale on hüvitatud mitteabikõlblikud kulud summas 9 270,55 eurot lähtuvalt meetme määruse § 5 p 2 alusel</p>
Soovitus	<p>Soovitame toetuse taotlejal järgida meetme määrusega sätestatud nõudeid .</p>

Korraldusasutuse kommentaar	Oleme seisukohal, et tulumaksuseaduse § 8 tähenduses Rene Timmi ja Raimo Pärna omavahel seotud isikud, kuna Rene Timmi on abielus Raimo Pärna tütrega
Vahendusasutuse kommentaar	Väljatoodud tähelepaneku osas arvestame audiitorite soovitusel ning teostame täiendavad kontrollid hiljemalt 31.03.2019. Peale täiendavate kontrollide teostamist otsustame toetuse saaja FIE Raimo Pärn toetusraha tagasinõudmise vajalikkuse.
Auditeeritava kommentaar	Tõesti ei teadnud ma, et tütre abikaasat loetakse seotud isikuks. Siiski pean oluliseks märkida, et taotluse esitamise hetkel ei olnud ma Rene Timmiga seotud isik ja tema pakkumine sai välja valitud juba 07 juulil 2017, kui kõik kolm pakkumist olid saadud. Kui 11.08.2017 saime Rene Timmiga n.ö. seotud isikuteks, siis oli ta juba alustanud mõrdade tegemist. Keeld võtta hinnapakumisi seotud isikutelt on kehtestatud eesmärgiga, et vältida turuhinnast erineva (eelkõige kõrgema hinnaga pakkumiste tegemist). Kuna uue pakkumise tegemise ajal 3m ääremõrrale oli PRIA juba määranud maksumused, milliseid ta peab põhjendatuks ja Rene Timmi pakkumus jääb sellest summast väiksemaks siis sellist hinda, millega mõrrad otsin on PRIA pidanud põhjendatuks ja sisuline nõue, et toetusraha kasutatakse efektiivselt on tagatud.
Audiitori täiendav kommentaar	Vahendusasutus teostab täiendava kontrolli ja teeb otsuse toetuse seaduslikkuse kohta.

Tähelepanek 1.2 Taotlusele lisatud hinnapakumused on näilised (oluline tähelepanek)	
Kriteerium	Meetme "Püügivahendi parendamise toetus" § 6 kohaselt küsib taotleja toetatava tegevuse elluviimiseks üksteisest sõltumatute ettevõtjate käest vähemalt kolm võrreldavat hinnapakumust.
Kirjeldus	Toetuse taotleja esitas 12.07.2017 toetuse taotluse, mis sisaldas kolme Wordi failis pakkumust 1 m ääremõrrale ja 3 m ääremõrrale. Näiliselt on esitanud pakkumused FIE Rene Timmi, Janrand OÜ ja FIE Jaan Lahe. Pakkumuste metaandmetest selgub, et antud pakkumused on tehtud kõik ühest arvutist samas ajavahemikus, pakkumused on visuaalselt sarnased ning neis esineb identseid arvutusvigu. Pakkumused ei ole pakkuja poolt allkirjastatud ning puudub vajalik dokumentatsioon pakkumuse võtmise kontroll-jälje tuvastamiseks.
Järeldus	Toetuse taotleja ei ole võtnud meetme määruses § 6 nõutud kolme võrreldavat hinnapakumust.

Soovitus	Soovitame toetuse taotlejal järgida meetme määrusega sätestatud nõudeid
Vahendusasutuse kommentaar	Väljatoodud tähelepaneku osas arvestame audiitorite soovitusel ning teostame täiendavad kontrollid hiljemalt 31.03.2019. Peale täiendavate kontrollide teostamist otsustame toetuse saaja FIE Raimo Pärn toetusraha tagasinõudmise vajalikkuse.
Auditeeritava kommentaar	Kõigile hinnapakkumise tegijatele esitasin pakkumise tegemiseks sama avalduse, mille olin saatnud eksperdile ekspertarvamuse saamiseks mõrdade kohta. See sisaldas mõrdade jooniseid ja kirjeldusi. Hinnapakkumised teinud kalurid ei ole igapäevased ja eriti vilunud arvutikasutajad, seetõttu aitas üks inimene neil pakkumisi vormistada ja sellepärast on need kõik ka ühes arvutis tehtud ning sarnaselt vormistatud. Seega ei ole tegemist näilise pakkumiste võtmisega.
Audiitori täiendav kommentaar	Vahendusasutus teostab täiendava kontrolli ja teeb otsuse toetuse seaduslikkuse kohta.